

Okuma Güçlüğüne Yönelik Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi

Examination of Primary Teachers' Views on Reading Difficulty

ÖZET

Okuma kişinin hayatı boyunca karşılaştığı eylemdir. İlkokulda eğitim sürecinde kazanılan bu beceri bireyin sonraki yaşamını doğrudan etkilemektedir. Okumaya geçiş sürecinde öğrencilerde görülen okuma güçlüğü, çocuğun okumaya engel olacak herhangi bir fiziksel ve zekâ problemi olmamasına rağmen okumayı öğrenmede akranlarına göre geride olmasındır. Bu araştırmanın amacı okuma güçlüğüne yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesidir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olan betimsel model kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2022-2023 eğitim - öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı Bartın ili Merkez ilçeye bağlı okullarda görev yapan 30 ilkokul sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Araştırmanın verileri, yarı yapılandırılmış görüşme formuna sınıf öğretmenlerinin vermiş oldukları cevaplardan elde edilmiştir. Araştırmanın amacına uygun şekilde araştırmacı tarafından 4 maddeden oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme formunun hazırlanmasında uzman görüşünden yararlanılmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler, içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiş ve veri analizinde istatistiksel işlemlerden yüzde kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, sınıf öğretmenlerinin %100'ü ilkokulda okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin olduğunu; %40'ı okuma güçlüğü'nün giderilmesine yönelik bilimsel yöntemler konusunda yeterli bilgi sahibi olmadığını; %60'ı okuma güçlüğü ve tedavisi konusunda yeterli donanımla mezun olmadığını; %50'si ise okuma güçlüğü'nün giderilmesine yönelik devlet kurumlarının sayıca yetersiz olduğunu ifade etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okuma, Okuduğunu Anlama, Okuma Güçlüğü, Sınıf Öğretmeni

ABSTRACT

Reading is an action a person uses throughout his life. This ability, which is gained during the primary education process, directly affects the rest of individuals' lives. Reading difficulty that students experience during learning to read means that the child is behind his/her peers in learning to read, although he/she doesn't have any physical or mental problems that may prevent him from reading. The aim of this research was to analyze the opinions of primary school teachers about reading disability. The descriptive model, which is one of the qualitative research methods, was used. The study group consisted of 30 primary school teachers working at the schools in Bartın Province affiliated to the Ministry of National Education, in the 2022-2023 academic year. The study group was determined by convenience sampling method. The data were collected from the responses given to the questions in an interview form. The semi-structured interview form consisting of 4 items was prepared by the researcher. Expert opinion was asked in the preparation of the interview form. The data obtained from the research were analyzed with the content analysis method, and percentages were counted in the data analysis. As a result of the research, 100% of the primary teachers expressed that there are students who have reading difficulties in primary schools; 40% of them expressed that they do not have enough knowledge about scientific methods to eliminate the reading difficulties; 60% of them stated that they didn't graduate with the sufficient knowledge about reading disability and its elimination; 50% of them mentioned that the number of state institutions for, eliminating reading difficulties is insufficient.

Keywords: Reading, Reading Comprehension, Reading Difficulty, Primary Teacher

GİRİŞ

Okuma, kişinin yaşamı boyunca karşı karşıya kaldığı bir eylemdir. Birey yaşamı süreci boyunca evde, işte, sokakta, alışverişte kısacası sosyal hayatın olduğu her yerde okumayla ilgili faaliyetleri gerçekleştirmektedir. İlkokulda kazanılan bu beceri bireyin sonraki yaşamını doğrudan etkilemektedir.

Yılmaz'a göre okuma (2014, s. 78) ön bilgilerini kullanarak duyu organlarımız vasıtasıyla algılanan sembollerin, zihinsel işleme tabi tutulması neticesinde metinlerden edinilen anlam kurma sürecidir. Güneş'e (2015, s.2-3) göre ise okuma eskiden yazıların şifresini çözme olarak anlaşılmış olup günümüzde yapılandırıcı yaklaşımın etkisiyle kişinin sahip olduğu ön bilgileriyle metinlerin içeriğindeki bilgilerini harmanlayarak yeni anlamlara ulaştığı dinamik bir süreçtir. Akyol'a göre okuma (2011), okuyucu ile yazar arasında aktif ve dinamik iletişimin gerekli olduğu, enerjik bir anlam kurma süreci olarak tanımlanmaktadır. Okuma, üst düzey bir zihinsel beceri olarak fiziksel, duyuşsal ve zihinsel becerilerin ortaklaşa kullanılmasını gerektirmektedir (Baştuğ, 2019). Özdemir'e (2018, s.11) göre ise, yazılı kelimelerin duyu organlarımız ile algılanması, bunların anlamlandırılarak kavranması ve yorumlanması olarak

Sami Tokgöz¹
Sinan Canbakiş²
Muammer Yılmaz³

How to Cite This Article

Tokgöz, S., Canbakiş, S. & Yılmaz, M.. (2023). "Okuma Güçlüğüne Yönelik Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi", Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences, 9(66):3143-3148. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/JOSH.AS.70692>

Arrival: 16 May 2023

Published: 31 July 2023

International Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

This journal is an open access, peer-reviewed international journal.

¹ Müdür, MEB, Bartın, Türkiye

² Müdür, MEB, Bartın, Türkiye.

³ Doç. Dr, Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı, Bartın, Türkiye

zihinsel ve düşünsel bir süreçtir. Okumayla ilgili tanımlarda ortak olan ögeler algılama, ön bilgi, anlamlandırma ve yorumlanmadır.

Alman sanatçı Goethe “Sanatların en güçlüsü okumayı öğrenmektir. Ben bu işe seksen yılımı verdim yine de tam olarak öğrendiğimi söyleyemem” diyerek okumayı öğrenmenin yaşam boyu hayatımızı etkileyerek devam edecek olan bir beceri olduğunu vurgulamaktadır (Akt., Özdemir, 2018). Okuma faaliyeti sonucunda bireyde okuduğu metinle ilgili içerik anlamlandırılmalıdır. Eğer okunan metin birey tarafından hiçbir şekilde anlamlandırılmıyorsa, yapılan bu faaliyet okuma olarak kabul edilemez.

Yılmaz’a (2014, s.80) göre okuduğunu anlama okumanın esas amacını oluşturur. Okuduğunu anlama, bireyin yeni bilgileri var olan bilgi dağarcığı ile karşılaştırarak yeni öğrenmelere ulaşması ve bilgiyi yapılandırmasıdır. Güneş’e (2000) göre okuduğunu anlama bazı becerileri gerektirir. Bunlar: Anlamı bulma, anlamı düşünme, nedenleri araştırma, sonuçlar çıkarabilme, analiz, sentez, yorumlama ve ötelemedir.

Okuduğunu anlama, okumanın temel prensibidir. Bazen çocuklar “okuyorum ama bir şey anlamıyorum” şeklinde serzenişte bulunurlar. Çoğu çocukta ise hatalı okuma davranışı gözlenir. Bu iki durum okumayı alışkanlık haline dönüştürmeyi engelleyen durumlardır. Özellikle hatalı okuma davranışı okuma güçlüğüne neden olur ve bireyin akademik başarısını olumsuz yönde etkiler.

Okuma güçlüğü, çocuğun öğretim koşulları ve sosyo-kültürel bakımından uygun şartlarda olmasına rağmen okumayı öğrenmede akranlarına göre geride olmasıdır. Okuma güçlüğü kavramı ülkemizde tam olarak anlaşılammıştır. Okumaya geçemeyen, okuma sorunları yaşayan öğrenciler zekâ sorunlu olarak algılanmaktadır. Halbuki bu durumun zekâ düzeyi ile ilgili olamadığı görülmektedir. Okuma güçlüğü olan çocukların okuyamamasının asıl sebebi kelime tanıma becerilerinin yeterince gelişmemiş olmasıdır. Bu çocuklar okurken kelimenin anlamından ziyade kelimeyi seslendirmekle meşgul olmaktadırlar. Bu yüzden anlamaya pek fazla vakit ayırmamaktadırlar (Yılmaz, 2019, s. 25-27).

Okullarda okuma güçlüğü çeken öğrenciler karşımıza çıkmaktadır. Okuma hatalarının tespit edilerek okuma seviyelerinin artması için uygun yöntem ve teknikler belirlenmelidir. Bu telafi uygulamaları yapılmadığı sürece okuma hataları nedeniyle yazılı materyalleri çocukların anlaması güçleşmektedir. Dolayısıyla bu durum öğrencinin okumaya karşı duruşundan ilgisine, bilimsel başarısından yaşamsal becerilerine kadar pek çok alanı negatif etkilemektedir (Dağ, 2010).

Çocuğa okuma yazmayı öğreten sınıf öğretmenleridir. Çocuğu hayat boyu kullanacağı okuma alışkanlığı, sınıf öğretmeninin kazandırdığı okuma yazma öğretimi becerisi üzerinde temellenmektedir. İlkokulda okuma yazma temel becerileri arasında çocuğun akıcı okuyabilmesi yer almaktadır. Sınıfta çocuğa kazandırılacak akıcı okuma becerisiyle doğrudan ilgilenen kişi ise sınıf öğretmenidir. Bu bakımdan çocuğun okumayla ilgili tüm aktivitelerinde sınıf öğretmeninin rolü büyüktür. Yapılan çalışmalardan Altun, Ekiz ve Odabaşı’nın (2011) yaptığı araştırma sonuçlarına göre sınıf öğretmenlerinin okuma güçlüğüyle karşılaştığı ve bunların çözümü için çeşitli etkinlikler yaptıkları; Kodan’ın (2020) çalışmasında da sınıf öğretmenlerinin okuma güçlüğüne yönelik genel olarak bilgi düzeylerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. Çocuğun okul hayatına başlamasıyla ortaya çıkan okuma sorunlarının giderilmesinde daha çok ilkokulda sınıf öğretmeleri ilgilenmektedirler. İlkokul sınıf düzeylerinde tedavi edilemeyen okuma güçlüğü sorunları diğer öğrenim kademelerinde tedavisi daha da zorlaşmaktadır. Bu sebeple çalışmada ilkokul öğrencilerinin okuma güçlüğüne yönelik olarak sınıf öğretmenlerinin görüşleri ele alınmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın genel amacı okuma güçlüğüne yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesidir.

Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır:

- 1) İlkokulda okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin olup olmadığına yönelik sınıf öğretmeninin görüşleri nelerdir?
- 2) Sınıf öğretmenlerinin okuma güçlüğünün giderilmesine yönelik bilimsel yöntemler konusunda yeterince bilgi sahibi olup olmadığına dair sınıf öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?
- 3) Sınıf öğretmenlerinin okuma güçlüğü ve tedavisi konusunda yeterli donanımla mezun olup olmadığına dair sınıf öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?
- 4) Okuma güçlüğünün giderilmesine yönelik devlet kurumlarının sayıca yeterli olup olmadığına dair sınıf öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Okuma güçlüğüne yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesine çalışılan bu çalışma, betimsel bir araştırmadır. Bir konuda ortaya çıkan mevcut durumu, var olduğu haliyle betimlemeyi hedefleyen araştırma betimsel model yaklaşımıdır (Karasar, 2009).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2022-2023 eğitim öğretim yılında Bartın ilindeki Milli Eğitim Bakanlığına bağlı farklı ilkokullarda görev yapan ve kolay ulaşılabılır örnekleme yöntemi ile seçilen 30 sınıf öğretmeni teşkil etmektedir. Bu yöntem, yaptığımız araştırmanın amacına uygun olarak mevzunun derinlemesine incelenmesine imkân tanır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2014, s.103).

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri, sınıf öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme formuna vermiş oldukları cevaplardan elde edilmiştir. Araştırma kapsamında hedefe uygun olarak beş maddeden oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Uzman görüşü alınmak suretiyle görüşme formu hazırlanmıştır. Uzmanlar arasında Milli Eğitim Bakanlığı bağlı okullarda çalışan iki başöğretmen ve eğitim fakültesi sınıf eğitimi ana bilim dalında görevli bir doçent bulunmaktadır.

Verilerin Analizi

Araştırma neticesinde elde edilen verilerin analizinde ise içerik analizi yaklaşımından faydalanılmıştır. Görüşme formunda yer alan her soruya karşılık olarak verilen tüm cevaplar kodlanmıştır. Kodlanan cevaplar bir üst kategoride toplanıp temalara ayrılmıştır. İçerik analizi yöntemiyle ise yarı yapılandırılmış görüşme formundaki açık uçlu sorular değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde istatistiksel işlemlerden yüzde değeri kullanılmıştır.

BULGULAR

Bu araştırmanın amacı okuma güçlüğüne yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşlerini incelemektir. Bu amaç çerçevesinde elde edilen bulgular aşağıda yer almaktadır. Bu veriler çözümlenerek tablo halinde gösterilmiştir.

Tablo 1: İlkokulda Okuma Güçlüğü Yaşayan Öğrencilere Yönelik Sınıf Öğretmeni Görüşleri

Soru 1: İlkokulda okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?	Evet (100)	Okumaya hazır bulunuşluk düzeyinin eksikliği (%30)
		Eğitim sisteminden kaynaklı eksiklikleri (%20)
		Akıcı okuma problemi (%20)
		Ailenin ilgisizliği (%27)
		Duyuşsal, fiziksel, çevresel ve kalıtsal faktörler (%3)
	Hayır (%0)	

Tablo 1'e göre sınıf öğretmenlerinin tamamı ilkokulda okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin olduğunu düşündüğünü belirtmiştir. İlkokulda okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin olduğunu düşünen öğretmenlerin %30'si öğrencilerin okumaya hazır bulunuşluk düzeyinin eksikliğini, %20'si öğrencilerin eğitim sisteminden kaynaklı eksiklikleri, %20'si öğrencilerin akıcı okuma problemi yaşadıklarını, %27'si ailenin ilgisizliğini, %3'ü ise duyuşsal, fiziksel, çevresel ve kalıtsal faktörleri gerekçe göstermiştir.

İlkokulda okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin, okuma güçlüğü yaşamalarının nedenleri arasında %30 oranla okumaya hazır bulunuşluk düzeyinin eksikliği gerekçesi dikkat çekicidir.

Tablo 2: Sınıf Öğretmenlerinin Okuma Güçlüğü'nün Giderilmesine Yönelik Bilimsel Yöntemler Konusunda Yeterince Bilgi Sahibi Olup Olmadığına Dair Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri

Soru 2: Sınıf öğretmenlerinin okuma güçlüğü'nün giderilmesine yönelik bilimsel yöntemler konusunda yeterince bilgi sahibi olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?	Evet (%60)	Eğitim Fakültelerinde bilgi verilmektedir (%22)
		Tecrübe (%45)
		Hizmetiçi eğitim (%33)
	Hayır (%40)	Geleneksel yöntemlerde ısrar (%34)
		Tecrübesizlik (%8)
		İsteksizlik (%8)
		Bilimsel gelişmeleri takip etmeme (%8)
		Üniversitelerde kapsamlı eğitimin verilmemesi (%34)
		Uygulamalardaki eksiklikler (%8)

Tablo 2'e göre sınıf öğretmenlerinin %60'ı okuma güçlüğü'nün giderilmesine yönelik bilimsel yöntemler konusunda yeterince bilgi sahibi olduğunu düşündüğünü belirtmiştir. Bu düşünceye sahip öğretmenlerin %22'si eğitim

fakültelerinde bilgi verildiğini, %45'i öğretmenlerin tecrübesini, %33'ü hizmetiçi eğitimi gerekçe göstermişlerdir. Bu gerekçelerden %45 oranıyla öğretmenleri tecrübesi dikkati çekmektedir.

Sınıf öğretmenlerinin %40'ı okuma güçlüğüne yönelik bilimsel yöntemler konusunda yeterince bilgi sahibi olmadıklarını belirtmişlerdir. Bu düşünceye sahip öğretmenlerin %34'ü geleneksel yöntemlerde ısrar etmeyi, %34'ü ise üniversitelerde kapsamlı eğitim verilmemesini, %8'i tecrübesizliği, %8'i isteksizliği, %8'i bilimsel gelişmeleri takip etmemeyi ve %8'i ise uygulamalardaki eksiklikleri neden olarak belirtmişlerdir. Bu gerekçelerden %34 oranıyla geleneksel yöntemlerde ısrar etmek ve üniversitelerde kapsamlı eğitimin verilmeyişi öne çıkmaktadır.

Tablo 3: Sınıf Öğretmenlerinin Okuma Güçlüğü Ve Tedavisi Konusunda Yeterli Donanımla Mezun Olup Olmadığına Dair Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri

Soru 3: Sınıf öğretmenlerinin okuma güçlüğü ve tedavisi konusunda yeterli donanımla mezun olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?	Evet (%40)	Fakültelerde yeterli bilgi verilmektedir (% 50)
		Tecrübe (%42)
Hayır (%60)	Hayır (%60)	Sadece yeni mezunlar (%8)
		Akademik eğitim ve formasyon eğitiminin uygulama sürecindeki eksiklikler (%78)
		Bilimsel gelişmelerin takip edilmemesi (%22)

Tablo 3'e göre sınıf öğretmenlerinin %40'ı okuma güçlüğü ve tedavisi konusunda yeterli donanımla mezun olduğunu düşündüğünü belirtmiştir. Sınıf öğretmenlerinin okuma güçlüğü ve tedavisi konusunda yeterli donanımla mezun olduğunu düşünenlerin %50'si fakültelerde yeterli bilginin verildiğini, %42'si tecrübeyi, %8'i ise sadece yeni mezun olmuş öğretmenleri gerekçe göstermişlerdir. Bunlardan en dikkat çekici olanı %50 oranıyla fakültelerde yeterli bilginin verildiğidir.

Sınıf öğretmenlerinin %60'ı okuma güçlüğü ve tedavisi konusunda yeterli donanımla mezun olmadıklarını belirtmiştir. Bu düşünceye sahip öğretmenlerin %78'i üniversitelerde akademik eğitim ve formasyon eğitiminin uygulama süreçlerindeki eksikliklerini, %22'si bilimsel gelişmeleri takip etmemeyi neden olarak belirtmişlerdir. Bu gerekçeler içerisinde çoğunluk %78 oranıyla üniversitelerde akademik eğitim ve formasyon eğitiminin uygulama süreçlerindeki eksikliklerini gerekçe göstermiştir.

Tablo 4: Okuma Güçlüğüne Yönelik Devlet Kurumlarının Sayıca Yeterli Olup Olmadığına Dair Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri

Soru 4: Okuma güçlüğüne yönelik devlet kurumlarının sayıca yeterli olduğunu düşünüyor musunuz? Neden	Evet (%50)	Çocuğa ulaşılabilir (%67)
		Destek eğitim odalarıyla pekiştirilebilir (%20)
Hayır (%50)	Hayır (%50)	Okul içi etkileşim (%13)
		Okullarda ayrı eğitimci olmaması (%33)
		Her okulda rehber öğretmenin olmaması (% 27)
Özel eğitim kurumlarının azlığı (%40)		

Tablo 4'e göre sınıf öğretmenlerinin %50'si okuma güçlüğüne yönelik devlet kurumlarının sayıca yeterli olduğunu düşündüğünü belirtmiştir. Okuma güçlüğüne yönelik devlet kurumlarının sayıca yeterli olduğunu düşünenlerin %67'si çocuğa ulaşılabilirliğini, %20'si destek eğitim odalarıyla pekiştirilebileceğini, %13'ü ise okuma güçlüğüne okul içi etkileşimle giderilebileceğini gerekçe göstermiştir. Bu gerekçelerden oransal olarak en yüksek olanı %67 ile çocuğa ulaşılabilirliği gerekçesidir.

Sınıf öğretmenlerinin %50'si okuma güçlüğüne yönelik devlet kurumlarının sayıca yeterli olmadıklarını belirtmiştir. Bu düşünceye sahip öğretmenlerin %33'ü okullarda ayrı eğitimci olmamasını, %27'si her okulda rehber öğretmenin olmamasını, %40'ı özel eğitim kurumlarının azlığını neden olarak belirtmişlerdir. Bu gerekçelerden oransal olarak en dikkat çekeni %40 oranıyla özel eğitim kurumlarının azlığıdır.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma sonucunda elde edilen sonuçlar şunlardır:

- ✓ Öğretmenler okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin okumaya hazır bulunuşluklarının olmadıklarını, eğitim sisteminden kaynaklı eksiklikleri, ailenin ilgisizliğini, akıcı okuma ve okuduğunu anlamada sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir.
- ✓ Öğretmenlerin %60'ı sınıf öğretmenlerinin okuma güçlüğüne yönelik bilimsel yöntemler konusunda yeterince bilgi sahibi olduğunu ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %40'ı ise sınıf öğretmenlerinin okuma güçlüğüne gidermeye yönelik bilimsel yöntemler konusunda yetersiz olduklarını vurgulamışlardır. En önemli gerekçe olarak ise sınıf öğretmenlerine üniversitede bu konuda kapsamlı eğitim verilmediğini (%34) ifade etmişlerdir.

- ✓ Öğretmenlerin %60'ı sınıf öğretmenlerinin okuma güçlüğü ve tedavisi konusunda yeterli donanımla mezun olmadığını ifade etmişlerdir. Buna gerekçe olarak akademik eğitim ve formasyon eğitiminin uygulama sürecindeki eksiklikleri (%78) göstermişlerdir.
- ✓ Sınıf öğretmenlerinin yarısı (%50) okuma güçlüğüne yönelik devlet kurumlarının sayıca yeterli olmadığını belirtmişlerdir.

Araştırmadan elde edilen sonuçları incelendiğinde; sınıf öğretmenlerinin ilkökulda öğrencilerin okuma güçlüğü yaşadıkları, sınıf öğretmenlerinin okuma güçlüğüne gidermeye yönelik bilimsel yöntem ve donanıma yeterince sahip olmadıkları, okuma güçlüğüne yönelik devlet kurumlarının sayıca az olduğu tespit edilmiştir.

Öğretmenler okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin okumaya hazır bulunuşluklarının olmadıklarını, eğitim sisteminden kaynaklı eksiklikleri, ailenin ilgisizliğini olarak ifade etmişlerdir. Bu sonuç Gökalp ve Bağlama'nın (2021) yaptıkları araştırmaya göre okuma güçlüğüne nedenlerinin öğrencinin hazır bulunuşluğunun olmaması ve ailelerin ilgisizliği olarak belirledikleri sonucuyla benzerlik göstermektedir. Yapılan araştırmaların çoğunda üniversite eğitim programlarında yeterli eğitimin verilemediği, okuma güçlüğüne yönelik sınıf içi eğitim ve öğretimde neler yapılabileceği konusunda önerilerde bulunmuşlardır (Aslan, 2016; Balcı, 2019; Doyran & Canca, 2013; Katsarou, 2018). Bu sonuçlar, çalışmanın sonucu ile benzer nitelik göstermektedir.

Yılmaz 2006 tarafında yapılan araştırmada ülkemizde hemen hemen her ilkökulda okuma güçlüğü yaşayan bir ya da birkaç öğrenciye rastlandığı, okuma güçlüğüne yönelik tedavisi konusunda ailelerin ve sınıf öğretmenlerinin çeşitli sıkıntılar yaşadıkları vurgulanmıştır.

Araştırma neticesinde ulaşılan bilgiler doğrultusunda; sınıf öğretmenlerinin okuma güçlüğüne karşı bilgi eksikliklerinin giderilmesi, bununla ilgili programların düzenlenmesi ve tasarlanması gerekmektedir. Özellikle lisans düzeyindeki ders içeriklerinde gerekli iyileştirmeler yapılmalıdır.

Öğrenme güçlüğü yaşayan öğrenciler, kendilerine özgü yetenekleri ve farklı özellikleri olan bireylerdir. Özel eğitimin yanı sıra okullardaki destek eğitim odaları sayesinde aile desteği ile birlikte öğretmenler, öğrencilerin özgüvenini ve motivasyonlarını artırabilirler. Bu sayede, öğrenciler öğrenme sürecinin içine daha çabuk uyum sağlayıp başarılı olabilirler.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar dikkate alındığında şu önerilerde bulunulabilir:

- ✓ Eğitim fakültelerinin sınıf öğretmenliği programına okuma güçlüklerini gidermeye yönelik zorunlu ya da seçmeli dersler konulmalıdır.
- ✓ Her ilkökulda bir rehber öğretmen olmalı. Çocuğu okuma güçlüğü çeken aileler rehber öğretmenler sayesinde rehberlik araştırma merkezlerine yönlendirilmelidir.
- ✓ Sınıf öğretmenlerine okuma güçlüğüne yönelik seminerler ve hizmet içi eğitimler verilmelidir.

KAYNAKÇA

Akyol, H. (2011). *Türkçe öğretim yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.

Altun, T. , Ekiz, D. & Odabaşı, M. (2011). Sınıf Öğretmenlerinin Sınıflarında Karşılaştıkları Okuma Güçlüklerine İlişkin Nitel Bir Araştırma . Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi , (17) , 80-101 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/zgefd/issue/47948/606654>

Aslan, Y. (2016). Sınıf öğretmenlerinin disleksiye ilişkin bilgileri ve dislektik öğrencilere yönelik çalışmaları. *Turkish Studies*, 11(3), 237-254.

Balcı, E. (2019). Disleksi Hakkında Öğretmen Görüşleri ve Karşılaştıkları Sorunlar. *Ege Eğitim Dergisi*, 20(1), 162-179.

Baştuğ, M., Hiğde, A., Çam, E., Örs, E. ve Efe, P. (2019). *Okuduğunu anlama becerilerini geliştirme, stratejiler, teknikler, uygulamalar*. Ankara: Pegem Akademi.

Dağ, N. (2010). Okuma Güçlüğüne Giderilmesinde 3P Metodu ile Boşluk Tamamlama (Cloze) Tekniğinin Kullanımı Üzerine Bir Çalışma. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 11(01), 63-77.

Doyran, F., & Cansa, I. (2013). Are they problem learners or students with learning disabilities? What do teachers know about LD? *International Journal of Social Science*, 6(4), 371-389.

Gökalp, T. & Bağlama, B. (2021). Kaynaştırma Öğrencisi Olan Sınıf Öğretmenlerinin Okuma Güçlüğü İle İlgili Görüşlerinin İncelenmesi . Uluslararası Türk Kültür Coğrafyasında Sosyal Bilimler Dergisi , 6 (1) , 128-136 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/pub/turksosbilder/issue/64427/975101>

Güneş, F. (2014). *Etkinliklerle hızlı okuma ve anlama*. Ankara: Pegem Akademi.

Güneş, F. (2000). *Okuma-yazma öğretimi ve beyin teknolojisi*. Ankara: Ocak Yayınları.

Katsarou, D. (2018). Teachers' views on inclusive education of children with dyslexia regarding greek language:a pilot study. *European Journal of Education Studies*. 5(1). 122-128.

Ketenoğlu Kayabaşı, Z. E. (2019). Sınıf öğretmenlerinin okuma güçlüklerine ilişkin görüş ve uygulamaları (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Kodan, H. (2020). Okuma Güçlüğüne İlişkin Öğretmen Görüşleri. Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi , 15 (29) , 204-222 . DOI: 10.35675/befdergi.644534

Özdemir, E. (2018). *Eleştirel okuma*. Ankara: Bilgi Yayınevi.

Yılmaz, M. (2014). Okuma eğitimi, M. Yılmaz (Ed.), *Yeni gelişmeler ışığında Türkçe öğretimi içinde* (s.78). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Yılmaz, M. (2019). Okuma güçlüğü ve tedavisi. Ankara: Gece Akademi.

Yılmaz, M. (2006). İlköğretim 3. Sınıf öğrencilerinin sesli okuma hatalarını düzeltmede ve okuduğunu anlama becerilerini geliştirmede tekrarlı okuma yönteminin etkisi (Yayımlanmamış doktora tezi), Gazi Üniversitesi, Ankara.